

GAZETA LWOWSKA.

We Srodę

N^{er.} 48.

28. Kwietnia 1830.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

C. k. galicyjski rząd krajowy opróżnione miejsce cyrkularnego Protokolisty Sanockiego przez śmierć Benedykta Herbst, nadał Praktykantowi konceptowemu Franciszkowi Daneckiemu.

— Z Wiednia. —

C. k. połączona Kancellaryja nadworna postanowieniem swoim z d. 26. Marca b. r. nadała opróżnione miejsce lekarza obwodowego w wyższym Wellach, Cyrkule Villachskim, Dr. Erazmowi Piwockiemu.

Zatargi rządu Austryjackiego z Państwem Marokańskim, zostały szczęśliwie załatwione. Już pod d. 19. Stycznia b. r. Marokański Konsul Jeneralny w Gibraltarze, P. Judah Benoliel, zawiadomił c. k. Pełnomocników, mianowicie: Komendanta oddziału okrętów na taneźnym morzu stojących, Kapitana korwety, Bandiera, i Radcę legacyi Pflugl, iż od swojego rządu upoważniony jest wnieść z nimi w układy względem przywrócenia stosunków pokoju i przyjaźni. Pełnomocnicy ci oświadczyli do tego swoje gotowość i po kilka naradach podpisana została w d. 2. Lutego między obiedwoma stronami przedugodna konwencyja, którą rząd Marokański obowiązuje się powrócić w roku 1828 nieprawnie zabrany austryjski kupiecki okręt, brygantynę Veloce, wstanie do wyjścia pod żagle, i traktat pokoju i żeglugi z roku 1805 odnowić. W skutek tej ugody uroczystie przez Sultana zatwierdzonej wysłany został do Rabat ze strony Kapitana korwety Bandiera, c. k. Oficer z potrzebnymi ludźmi do odebrania rzeczonyj brygantyny i wszelkie dalsze kroki nieprzyjacielskie zostały wstrzymane. W tym samym czasie odnowiono formalnie w Gibraltarze d. 19. z. m. traktat z 1805, który pomienieni obustronni Pełnomocnicy podpisali. — Skoro takowy będzie przez Cesarza Jmci zatwierdzony, Kapitan korwety Bandiera i Radzca legacyi Pflugl udadzą się do Dworu Marokańskiego, aby tamże najwyższy instrument ratyfikacyi sposobem zwyczajnym za instrument ratyfikacyi Sultana wymienili.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Grecyja.

Oto jest treść protokołu podpisanego w d. 4. Lutego 1830 w Londynie przez pełnomocników trzech Mocarstw, które traktat z dnia 6. Lipca 1827 zawarły :

P r o t o k ó ł

konferencyj odprawionych w d. 4. Lutego 1830 w wydziale spraw zewnętrznych w Londynie, w obecności Pełnomocników Francyi, Anglii i Rossyi.

Po otworzeniu konferencyi Pełnomocnik Króla Jmci Angielskiego i Pełnomocnik Jego Chrześcijańskiej Mci wynurzyli życzenie, dowiedzieć się od Pełnomocnika Cesarza Jmci, pod jakim względem uważa artykuł 10. podpisanego niedawno traktatu w Adryjanopolu między Rossyją a Turcyją, któryto artykuł ściąga się do Grecyi.

Pełnomocnik Cesarza Jmci Rosyjskiego oświadcza: że Artykuł 10. w mowie będącego traktatu; nie osłabia prawa Sprzymierzonych Cesarza Jmci, narad Ministrów zebranych na konferencyją w Londynie nie wstrzymuje, i bynajmniej nie przeszkadza rozporządzeniom, jakie trzy Dwory, za wspólnem porozumieniem się, osądzą za najpożyteczniejsze i do okoliczności najstosowniejsze.

W skutek tego oświadczenia Pełnomocnik Króla Jmci Angielskiego wniósł na narady zebrane despesze, oznaczone Lit. A., przez które Posłowie Anglii i Francyi w Konstantynopolu, składają równie załączone pod Lit. B. oświadczenie W. Porty Ottomańskiej z d. 9. Września, wyrażające: „W. Porta przystąpiwszy do traktatu Londyńskiego, oświadcza teraz Reprezentantom Mocarstw, które rzeczony traktat podpisały, iż przyrzeka i obowiązuje się podpisać zupełnie wszystkie uchwały, jakie konferencyja Londyńska względem onegoż wykonania zawierać będzie.“

Po odczytaniu tego dokumentu uznano jednomyślnie, że przymierze to wkłada obowiązek, przystąpić przedewszystkiem do bezpośredniego ustanowienia między Turkami a Grekami tak na morzu, jako i na lądzie zawieszania broni.

Podług tego uchwalono więc, że Pełnomocnicy trzech Mocarstw w Konstantynopolu, ich Reyydenci w Grecyi i Admiratowie na Archipelagu, otrzymać powinni niezwłocznie rozkazy, iżby się postronach wiodących boje, domagali jak najprędszego i zupełnego wstrzymania kroków nieprzyjacielskich.

Tym końcem umówiono się i sporządzono załączone tu pod Lit. C. D. i E. instrukcyje dla rzeczonych Pełnomocników i Rezydentów, jakoteż dla trzech Admiratów, ponieważ przywrócenie pokoju między Rosyją a W. Portą dozwala Rosyjskiemu Admiratowi, należeć znowu do działań jego towarzyszy, Admiratów Angielskiego i Francuzkiego.

Gdy się takim sposobem zgodzono na te pierwsze postanowienia, przekonali się Członkowie konferencyi, że oświadczenie Ottomańskie dozwala im umówić się względem środków, jakie w teraźniejszym stanie rzeczy są najlepsze, i ożywni życzeniem, dodania do dawniejszych rozporządzeń przymierza takich ulepszeń, jakieby były najwłaściwsze, aby dziełu pokoju, którem są zajęci, nadały nowe podstawy trwałości, ustanowili za wspólnym porozumieniem się następujące punkta:

Artykuł I. Grecya tworzyć będzie Państwo niepodległe i używać wszystkich praw politycznych, administracyjnych i handlowych, połączonych z zupełną niepodległością.

Artykuł II. Z uwagi tych korzyści nowemu Państwu nadanych, i aby stosownie do życzenia przez W. Portę objawionego, uzyskać ściślejsze granice nad owe w protokule z dnia 22. Marca 1829 ustanowione, linija demarkacyjna granic Grecyi pójdzie od ujścia rzeki Aspropotamos, rzeką tą aż do wysokości morza pod Angelo Castro, przez to morze, jakoteż przez morze pod Vrachori i Stavrovica, aż do góry Artolina, zład przez grzbiet gór Axos, dolinę Kaluri i grzbietem gór Oeta aż do zatoki Zeituni, którą przy ujściu rzeki Sperchios dosięga.

Wszystkie kraje od linii tej na południe położone, które konferencyja na mapie pod Lit. F. oznaczyła, należeć powinny do Grecyi, wszystkie zaś, od linii tej ku północy położone kraje i nadal stanowić będą część Państwa Ottomańskiego.

Do Grecyi równie należeć będą: cała wyspa Negropont z wyspami diablami, wyspa Skyro i wyspy w starożytności zwane Cykladami, położone między 36tym a 39tym stopniem północnej szerokości, i 26tym stopniem wschodniej długości od południka Grenwichskiego.

Artykuł III. Rząd Grecki będzie monarchiczny i dziedziczny podług porządku pierworod-

zeństwa; powierzony ma być Xięciu, który nie może być wybrany z rodzin panujących w Państwach, które traktat z d. 6. Lipca 1827 podpisały, i będzie miał tytuł panującego Xięcia Grecyi. Wybór tego Xięcia będzie przedmiotem dalszych narad i umów.

Artykuł IV. Skoro warunki niniejszego protokółu dojdą do wiadomości stron interessowanych, uważany znowu będzie pokój między Państwem Ottomańskim a Grecyją *ipso facto*, jako przywrócony, i poddani Państw obudwóch traktowani będą względem praw handlu i żeglugi, jak poddani innych państw zostających w pokoju z Państwem Ottomańskim i z Grecyją.

Antykuł V. Państwo Ottomańskie i rząd Grecki wydadzą bezpośrednio akta zupełnej i całkowitej amnestyi.

Amnestyja Porty ogłosi, iż żaden Grek w całym obwodzie jej krajów, z powodu udziału do powstania greckiego, nie będzie pozbawiony swojego majątku, ani żadnym jakim bądź sposobem napastowany. — Artykuł amnestyi rządu greckiego wyrzeczę też samę zasadę na korzyść wszystkich muzułmanów lub chrześcijan, którzy mogli być przeciwnikami ich sprawy, nadto ma się samo przez się rozumieć i ma być ogłoszono, że Muzułmanie, którzyby chcieli i nadal mieszkać w krajach i wyspach Grekom przeznaczonych, będą także niezmiennie ze swojemi rodzinami doznawali zupełnego bezpieczeństwa.

(Dokończenie nastąpi.)

Niemcy.

Podług gazet w Karlsruhe wychodzących, W. Xiążę i W. Xiężna dali w d. 11. Kwietnia prywatne posłuchanie Hr. Buol Schauenstein, który w imieniu Cesarza Jmci Austryjackiego wynurzył uczucie żalu ze śmierci Xięcia Leopolda, zmarłego w d. 30. Marca i złożył powinnowanie do objęcia rządu. (Po Ludwiku Wilhelmie Auguscie objął rządy brat jego Karol Leopold Fryderyk). Z resztą W. Xiążę daje codziennie posłuchanie deputacyjom miast i rządów, które składają powinnowania W. Xięciu.

Gazeta powszechna donosi z Monachijum z d. 8. Kwietnia: »Podług nadeszłej wiadomości z wyspy Jschia pod Neapolem z d. 26. Marca, Król Jmć Bawarski przybył *incognito* pod imieniem Conte d'Augusta wraz ze swoim orszakiem w pożądanym zdrowiu na tę wyspę. Król Jmć nocował: w Insbruku, Botzen, Weronie i Bologonii, potem we Florencyi, Torrineri i Viterbo i w d. 23. wieczorem zjechał do Rzymu. We Florencyi był Król Jmć na obiedzie u W. Xięcia, i tego samego wieczora znajdował się

na świetnym koncercie u Dworu, danym w pałacu Pitti, rezydencyi rodziny W. Xięcia. Po przybyciu Króla Jmci do Rzymu, Ojciec Ś. kazał go Kardynałowi Sekretarzowi Stanu powitać, i obecny w Rzymie bawarski Pułkownik Heydegg miał zaszczyt złożyć uniżoną Królowi Jmci. Ten znamienity oficer, który niedawno niebezpiecznie chorował, i teraz przyszedł do zdrowia, przyjęty był najprzyjemniej przez Monarchę, który mu powtórnie oddał największe pochwały za to, co dla Greków uczynił. — Przed odjazdem swoim z Rzymu, odwiedził jeszcze Król wystawę nowo utworzonego towarzystwa sztuk, , rozmawiał z obecnymi tamże artystami z ową dobrocią i łaskawością, które w tym dostojnym Monarsze już dawno uwielbiano. Przybywszy w d. 25. wieczorem do Neapolu, udał się Monarcha dnia następującego z orszakami swoim na wyspę Jschia, gdzie jakis czas zamysła przepędzić. — Wyspa ta jest bardzo pomyślna. Zdrowie Króla Jmci codziennie się polepsza i spełnia jego wiernego ludu życzenia, które mu w tę podróż towarzyszyły. Wpływ tego klimatu silnie działa na ciało człowieka, a umysł pod tém czystem niebem jest zawsze weselszy. Król Jmci ani razu nie uczuł utrudzenia tój długiej podróży. »

Jeden ze znamienitszych lekarzy w Frankforcie nad Menem, Dr. C. None, odebrał od Xięcia Leopolda Sachsen-Koburgskiego własnoręczny list z propozycją, iżby mu pod bardzo korzystnymi warunkami, jako lekarz przyboczny do Grecyi towarzyszył. Dr. A. Kirchner, radzca konsystoryjalny i pierwszy kaznodzieja przy kościele Ś. Katarzyny w Frankforcie, znamienity uniejętnością języków, wezwany także został przez Xięcia w najpochlebniejszych wyrazach, iżby mu do Grecyi towarzyszył, i w tym kraju sam rozpoczął badania nad sztuką i starożytnościami pod opieką nowego rządu, i by przy tém sprawował obowiązki kaznodziei nadwornego i gabinetowego.

Wielka Brytania i Irlandya.

W d. 8. były pokoje u Dworu, po których nastąpiła tajna rada gabinetowa; nakoniec Monarcha dał kilku Ministrom posłuchanie.

W pałacu S. James czynią przygotowania na przyjęcie Króla.

W d. 8. Kwietnia obiedwie Izby parlamentowe odroczyły posiedzenia swoje do d. 26. t. m. P. Grant odłożył drugie odczytanie bilu względem emancypacji żydów do d. 3. Maja. Xiążę Gordon złożył w d. 8. przysięgę jako tajny radca.

Kuryjer wyraża: »Okoliczności, iż kontrakty

wojenne w porcie Londyńskim do wyprawy Algierskiej zawieszono, zawczasie bardzo wielką nadano ważność. Zawieszenie to nie pochodziło z urzędowego mieszania się ze strony rządu angielskiego, lecz z bardzo rozumnej obawy pojedynczo interesowanych stron, że najem okrętów w zamiarach wojennych należy do klauzuli zakazów bilu *Foreign-Enlistment*.«

Sir Hudson Lowe, którego francuzkie gazety r. z. w Sierpniu w Akwiazgranie umarłym ogłosiły, przybył w d. 21. Października r. z. do Pont de Galle na wyspie Ceylon.

Francya.

Xiążę Leopold Sasko-Koburgski złożył w d. 10. Kwietnia Królowi i jego rodzinie swoje uniżoną. Mylną jest rzeczą, że Xiążę mieszka w tym samym domu, co i P. Eynard; gdyż ostatni od czterech miesięcy mieszka przy ulicy Rivoli.

Niezmierne są uzbrajania się do oblężenia Algieru. Na okręty wsiada dziesięć kompanij artylerji oblężniczej, 4 kompanije artylerji polowej, 1 kompanija robotników, 1 kompanija pontonierów, 4 kompanije artylerji morskiej i 600 ludzi inżynierji. Materyjał odpowiada ilości osób i biorą 5 do 6 milionów kilogramów (10 do 12 tysięcy cetnarów) prochu, 80 do 100 tysięcy kul działowych i bomb, 500 rac kongrewskich i j. d.

Trzysta do czterech set najętych okrętów przewozowych, stoją na kotwicy w Marsylii, po obu dwóch bokach portu w kilku liniach. Sternicy ubiegali się z troskliwością o dobre żagle, jakoteż o ochłodstwo. Wszystkie okręty przewozowe podzielone na trzy dywizyje: 1) Okręty dla jazdy, 2) dla piechoty i 3) dla materyjałów.

Z Toulonu piszą pod d. 5. Kwietnia: „Z niezmiernych przygotowań, które tu czynią przeciw Algierowi, potrzeba wnosić, iż powinny być bardzo straszne. Artylerja oblężnicza i połowa przychodzi szybko jedna po drugiej. Drogi napełnione są mnóstwem wozów z działami, bombami, kulami i t. , które tu codziennie przychodzą. Wszystkie brzegi pod arsenalem są tém napełnione. Statki bombardyerskie ładują wiele tych materyjałów. Okolice miasta przedstawiają obóz, a zatokę okrywają różnego rodzaju okręty w różnych kierunkach krążące. Flota składać się ma z 11 okrętów liniowych, z których cztery uzbrojone na stopę wojenną, a siedm na stopę pokoju; dalej z 24 fregat, 18 na stopę wojenną, a 6 na stopę pokoju; 35 brygów na stopę wojenną; 18 gabar lub okrętów przewozowych na stopę wojenną; 12 korwet wojennych; 7 galijot wojennych; 8 bombardyerskich i 6 parnych szalup dla przesyłania listów. Ogółem 121 okrętów. Na

dzień 10. spodziewają się tu Jenerala Lejtnanta i Majora jeneralnego Hr. Desprez. Ma ón zjechać 10 dniami piérwej od naczelnego wodza. W Toulonie i Brest będą z kompanije urządzone do rac palnych; robione są na wzór angielskich z r. 1822. Każda kompanija będzie liczyła 160 ludzi. Dziennik *Temps* czyni uwagę, że to nie są baraki, lecz blokuzy czyli strażnice, które z drzewa dębowego budują w Lugdunie. Takowe mają mieć 12 do 15 stóp wysokości, i prawie 20 do 25 stóp czworobocznych, i będą o dwóch piątrach, z których w każdym będzie się mogło bronić 50 do 60 ludzi. Na wszystkie stroje opatrzone są w strzelnice, a ściany będą przynajmniej trzy cale grube, aby od ognia ręcznej broni zasłaniały. Okręty wezmą także 200,000 forsztów namiotowych i 200,000 worów na piasek ze stosowną liczbą faszyn. Worki na piasek mają w przecięciu stopę i ośm cali.

List przywieziony przez bryg Cygne ze stanowiska pod Algierem, mówi, że wszystkie brzegi tej rejencyi okryte są wojskiem, ćwiczącem się dwa razy na dzień w strzelaniu z dział i ręcznej broni. Zdaje się, iż Algierczycy uzbrajają się do najmocniejszego odporu. Szczególniej uzbrajają port Oran, wznoszą bateryje na wszystkich miejscach brzegów, gdzie natura nie zabezpieczyła je od napadu i gdzieby łatwo można przedsięwziąć wyładowanie. Dziennik *le Temps* umieścił list staroego Oficera marynarki, który był na wyprawie egipskiej, i zna dokładnie północne brzegi Afryki, w którymto liście wykłada skutek, przypuszczany przez siebie wyprawy przeciw Algierowi. Ten właściwy sędzia uważa zapewne zdobycie Algieru, podług przygotowań do tego czynionych i podług środków, jakie służą Dejowi do odporu, jeżeli do przedsięwzięcie będzie dobrze kierowane. Zdaje się, że terazniejszy dowódzca eskadry blokującej Algier, na wiadomość, że na rachunek Deja przedsiębiorą w Anglii kupno zapasów wojennych, dał rozkaz strzedz pilnie kupieckich okrętów angielskich, któreby się chciały wemknąć do Algieru. Eskadra blokująca francuzka miała już zabrać dwa kupieckie okręty angielskie w chwili, kiedy ładowne prochem i zapasami wojennemi chciały zawinąć do portu algierskiego.

Portugalia.

Courrier de Bajonne umieścił następujący list z Lizbony z dnia 19. Marca: „Dotąd niewiadoma była treść depezów przez Dom Antonio z Rio de Janeiro przywiezionych. Przez ostatni pakietbot, który zawinął tu z Anglii, dowiadujemy się, że Dom Pedro, jako opiekun swojej córki, Królowej Donny Maryi, mianował re-

jencyją złożoną z osób następujących: Margr. Palmella, P. Guerrero i Hr. Villafior. Dom Mosinho d'Albuquerque mianowany Sekretarzem a Hr. Alba w miejscu powołanego do rejencyi Hr. Villafior przyjmie tytuł Jeneralnego Kapitana wysp. Dom Antonio Mascarenhas będzie w miejscu Marg. Palmella przy cesarskiem poselstwie w Londynie.

Margr. Palmella i Hr. Alva przybyli w d. 10. Marca na wyspę Terceirę.

Wiadomości z Lizbony w gazetach angielskich do dnia 28. Marca dochodzące, nie zawierają żadnych politycznych nowin. Banda rozbojników konnych popelniająca w okolicy San Pedro do Sal wielkie bezprawia, rozpedzona została przez oddział ochotników król. po zaciętym boju, w którym 14 rozbojników schwytano, a jednego zabito.

Z Rio de Janeiro odebrano wiadomość, że Margr. Barbacena nie przyjął urzędu Ministra skarbu, i że w skutek tego P. Calmon przywrócony został do dawnego swojego obowiązku.

Hiszpanija.

Podług *Gazette de France*, przy odejściu ostatniego gonca z Madrytu ogłoszono także wyrok królewski, znoszący w Hiszpanii ustawę Salicką, która linija żeńską wyłączała od następstwa tronu. —

Król Neapolitański zamysłał jak słyhać, w d. 15. Kwietnia z Madrytu do Paryża wyjechać.

Gazeta Madrycka zawiera wyrok, podług którego wybrać mają 14,170 ludzi do wojska w miejscu tych, którzy czas służby swojej ukonieczyli.

Ameryka.

Kuryjer Londyński pisze: „Listy z La Guayra z d. 2. Lutego zapewniają, że Marakaibo i Truxillo przystąpiły do aktu odłączenia się od Wenezueli i wyraziły zupełne przyzwolenie do kroków w Karakas uczynionych. Jenerał Paez posłał 1,000 ludzi na trzech okrętach przewozowych z Puerto Cabello do Marakaibo, dla odwrócenia napadu na tę twierdzę. Dotąd nic nie słyhać o poruszeniach Boliwara.

Podług wiadomości z Marakaibo i Kolumbii z d. 1. Lutego, nakoniec Karakas połączyło się z resztą Wenezueli przeciw Boliwarowi. Na granicach nowego Państwa Wenezueli stoi już na obronę onegoż 6000 ludzi. Słyhać, że Boliwar żądał widzenia się z Paezem, dla zapobieżenia wojnie domowej między obudwoma stronnictwami.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś, *Die weisse Frau*. Oper in 3 Akten.